

Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний
інститут

Бібліотека

Чорнобильське відлуння

**Рекомендаційний список літератури до 40-х
роковин трагедії на Чорнобильській АЕС**

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вінниця 2026

26 квітня 2026 року виповнюється 40 років з моменту аварії на Чорнобильській АЕС, яка вважається найбільшою за всю історію ядерної енергетики, як за кількістю загиблих і потерпілих від її наслідків людей, так і за економічним збитком. Відлуння цієї трагедії ми чуємо і донині... Тому ми повинні гідно вшанувати тих, хто поклав своє життя або віддав своє здоров'я за те, щоб ми сьогодні могли спокійно жити в нашій державі.

Відзначення 40-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС на належному рівні – спільне завдання представників влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, жителів області. Адже аварія на ЧАЕС визнана світовим співтовариством як найбільша техногенна катастрофа в історії людства.

Кабінет Міністрів України Розпорядженням від 5 лютого 2026 року № 118-р «Про заходи, пов'язані з 40-ми роковинами Чорнобильської катастрофи» затвердив план дій, пов'язаних з відзначенням 26 квітня 2026 року 40-х роковин Чорнобильської катастрофи.

26 квітня – є днем вшанування героїзму пожежників, експлуатаційного персоналу ЧАЕС, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, працівників міліції, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Подвиг цих людей назавжди записано до літопису людської мужності, він навічно залишиться у пам'яті українського народу.

1. **Алексієвич С.** Чорнобильська молитва: хроніка майбутнього : роман. Київ : Комора, 2016. 288 с.
2. **Баб'як О. С.,** Чирва Ю. О. Екологічне право України : навч. посіб. Київ : Атіка, 2000. 216 с.
3. **Бедрій Я .І.,** Івах Р. М., Рошин В. О., Ємкало В. М. Цивільна оборона України : навч. посіб. Київ : Кондор, 2011. 358 с.
4. **Бедрій Я. І.,** Нечай В. Я. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2019. 497 с.
5. **Білицький В.** Куди нам подітися від Чорнобиля. *Урядовий кур'єр*. 2017. 26 квіт. С. 4.
6. **Білявський Г. О.,** Фурдуй Р. С. Основи екологічних знань : підручник. Київ : Либідь, 1997. 288 с.
7. **Білявський Г. О.,** Фурдуй Р. С., Костіков І. Ю. Основи екології : підручник. Київ : Либідь, 2004. 408 с.
8. **Бондаренко А.** 40 років тиші: як виглядає Чорнобильська зона відчуження через чотири десятиліття після катастрофи. *Блік* : вебсайт. URL: <https://blik.ua/regions/31263-40-rokiv-tishi-yak-viglyadaye-chornobilska-zona-vidchuzhennya-cherez-chotiri-desyatilittya-pislya-katastrofi>
9. **Васюта О. А.,** Васюта С. І., Філіпчук Г. Г. Екологічна політика: національні та глобальні реалії : монографія. Т. 3. в 4-х томах. Чернівці : Зелена Буковина, 2004. 520 с.
10. **Веремій А.** Так тихо плаче полин... *Вінниччина*. 2022. 11 трав. С. 7.
11. **Верхогляд О.** Договори ЦПХ, лікарняні та чорнобильські відпустки: відображаємо в обліку. *Бухгалтерія: бюджет*. 2015. № 36. С. 15-18.
12. **Вовчук С. Г.,** Кособуцька Н. Т. І вкотре про небезпеку радіації. *Безпека життєдіяльності*. 2016. № 4. С. 35-38.
13. **Вовчук С.,** Сливінська І. Чорнобиль - найвідоміше у світі місто України. *Безпека життєдіяльності*. 2017. № 4. С. 33-34.
14. **Ворона П.** "Атомом розтерзана весна". *Вісник Національної академії наук України*. 2011. № 4. С. 57-62.
15. **Гайченко В. А.,** Коваль Г. М. Основи безпеки життєдіяльності людини : навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. 232 с. : іл.
16. **Герасименко О.** Чорнобиль. *Портал Вета* : вебсайт. URL: https://portalhistoryua.com/city/chornobyl/?gad_source=1&gad_campaignid=22666010383&gbraid=0AAAAA_FhrimJFSLNXD59fH-
17. **Глазко Т.,** Глазко В. Чорнобиль: новий фактор еволюції (Нез'ясовані популяційно-генетичні наслідки). *Вісник Національної академії наук України*. 2006. № 4. С. 39-51.
18. **Головаха Є.** Травми Чорнобиля: досвід досліджень в Інституті соціології НАН України. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2025. № 3. С. 213-215.
19. **Григорук І.** Насправді на ЧАЕС було дві аварії. *Охорона праці*. 2015. № 4. С. 58-60.

20. **Грицак Я. Й.** Нарис Історії України. Формування модерної української нації XIX - XX століття : навч. посіб. Київ : Генеза, 1996. 360 с.
21. **Гуцало Є.** Діти Чорнобиля. Київ : Соняшник, 1995. 104 с.
22. **Дмитренко Л.** 33-ті роковини Чорнобиля: біль, який не вщухає. *Урядовий кур'єр*. 2019. 27 квіт. С. 2.
23. **Дмитрук В. І.,** Дяченко Л. А., Гриньох Н. В., Князевич А. О. «Безпечний Чорнобиль» як новий напрям розвитку на міжнародному ринку туристичних послуг. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2020/65.pdf
24. **Дубич К. В.** Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення : навч. посіб. Т. 2. Львів : Магнолія 2006, 2021. 429 с.
25. **Єрмоменко А.** Ребрендинг Чорнобиля. *Дзеркало тижня*. 2016. 5 листоп. С. 1, 8.
26. **Зінь Е. А.** Регіональна економіка : підручник. 2-ге вид. Київ : Професіонал, 2008. 528 с.
27. **Івченко Л. О.,** Романова К. М. Динаміка і перспективи розвитку туризму в Чорнобильській зоні. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2020/72.pdf
28. **Ількова В.** Роки боротьби з невидимим ворогом. *Безпека життєдіяльності*. 2018. № 4. С. 34-35.
29. **Ільченко Н. В.** Медичні аспекти аварії на ЧАЕС. *Безпека життєдіяльності*. 2018. № 4. С. 30-32.
30. **Історія Чорнобиля.** *Chernobylx* : вебсайт. URL: <https://chernobylx.com/uk/%D1%87%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D1%8C->
31. **Ішутіна А.** Як виглядав Чорнобиль до та після аварії на ЧАЕС: фото і відео. *Liga.Net* : вебсайт. URL: <https://news.liga.net/ua/other/news/yak-vyhliadav-chornobyl-do-ta-pislia-avarii-na-chaes-foto-i-video>
32. **Квурт К.** Чорнобиль - це назавжди. *Науковий світ*. 2011. № 4. С. 2-3.
33. **Ключник Н.** Мільйони - на віртуальні квартири для чорнобильців. *Фінансовий контроль*. 2016. № 5. С. 34-36.
34. **Ковальова Г.** Історичні фото з Чорнобиля. Перші дні після аварії і мутації. *Махала* : вебсайт. URL: <https://mahala.com.ua/ukraine/istorychni-foto-z-chornobylia-pershi-dni-pislia-avarii-i-mutatsii/>
35. **Козлюк С.** З дозиметром і без. *Український тиждень*. 2016. № 17-18. С. 38-39.
36. **Конарева Л.** Після Чорнобиля ми стали іншими людьми. *Урядовий кур'єр*. 2016. 28 квіт. С. 5.
37. **Копитко В.** Чи водяться мутанти у Чорнобилі та хто живе у рудому лісі: бліц про тварин зони відчуження. *РБК-Україна* : вебсайт. URL:

<https://www.rbc.ua/rus/news/chi-vodyatsya-mutanti-chornobili-ta-hto-zhive-1776431974.html>

38. **Корніюк В.** Ушануймо поіменно й мертвих, і живих. *Віче*. 2012. № 23. С. 21.

39. **Корсак К. В.,** Плахотнік О. В. Основи сучасної екології : навч. посіб. 6-те вид., допов. Київ : Персонал, 2009. 408 с. бібліогр. С. 390-395.

40. **Кривоніс О.** «Люди повинні знати правду...». *Вінниччина*. 2021. 12 трав. С. 5.

41. **Кутовий О.** Дозиметристи розбурханого Чорнобиля. *Вінниччина*. 2022. 27 квіт. С. 4.

42. **Лаціс М.** Слово про Чорнобиль. *Вінницька газета*. 2014. 9 трав. С. 26.

43. **Леміш О. В.** Становлення і розвиток енергетичного права в Україні (на прикладі атомної енергетики). *Правові системи*. 2018. № 1-2. С. 230-241. URL: http://legalsystems.net.ua/?page_id=392

44. **Листопад О.** Чи здатні ми контролювати "мирний" атом. *Урядовий кур'єр*. 2016. 27 квіт. С. 1,5.

45. **Логанов Є.** Для них і досі лунають дзвони Чорнобиля. *Урядовий кур'єр*. 2016. 26 квіт. С. 5.

46. **Луцяк В. Г.,** Кравченко В. М., Сіренко С. О. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2006. 192 с.

47. **Матвієнко В. П.** Планета життя. Київ : Наукова думка, 2006. 288 с. : іл.

48. **Матвійчук Д.,** Солодчук Л. Аварія на Чорнобильській АЕС: 30 років потому. *Охорона праці*. 2016. № 5. С.18-21.

49. **Медуниця Ю.** Прип'ять відзначила півстолітній ювілей. *Урядовий кур'єр*. 2020. 6 лют. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/pripyat-vidznachila-pivstolitnij-yuvilej/>

50. **Мельник С.,** Кошелева Г. Ваучеризація окремих соціально-пільгових послуг як засіб удосконалення їх персоніфікації. *Україна: аспекти праці*. 2012. № 8. С. 39-44.

51. **Ніцак О. Б.** Наслідки Чорнобильської катастрофи для Полісся. *Розвиток України в XXI столітті : економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми* : зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. конф. 11 берез. 2010 р. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2010. Ч. II. С. 418-425.

52. **Остапець О.** 40 років Чорнобиля: КПП показав у ВР, як очищали воду після аварії на ЧАЕС. *Київ. News* : вебсайт. URL: <https://kyiv.news/nauka-i-osvita/kpi-chornobyl-40-rokiv-vr-slukhannia/>

53. **Охріменко О.** Визначення даних про заробітну плату працівників за роботу в Чорнобильській зоні. *Вісник Міністерства доходів і зборів України*. 2012. № 44. С. 55-58.

54. Пам'ятна медаль «Чорнобиль. 40 років пам'яті». *Мистецтво на медалі*. вебсайт. URL: <https://art-on-medal.com/pamiatna-medal-chornobyl.-40-rokiv->

pamiati/?srsltid=AfmBOorotoWCvdR1GvQeDmxs1faspRdhTeXWP0zqWI3fhqPro_o4m68o

55. **Патон Б. Є.** Проблеми й уроки Чорнобиля. *Вісник Національної академії наук України*. 2011. № 5. С. 3-4.

56. **Пелих В.** Прип'ять через 40 років: підтримка і нові рішення для постраждалих. *Еспресо* : вебсайт. URL: <https://bc.espreso.tv/suspilstvo-pripyat-cherez-40-rokiv-pidtrimka-i-novi-rishennya-dlya-likvidatoriv>

57. **Пилип'юк Л.** Загальна характеристика системи державних органів влади, що забезпечують ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи. *Вища школа*. 2011. № 11. С. 119-125.

58. **Пилип'юк Л.** Законодавство про ліквідацію наслідків катастрофи на ЧАЕС: проблеми та тенденції розвитку. *Вища школа*. 2012. № 2. С. 109-115.

59. **Пішак В. П.,** Радько М. М., Воробйов О. О., Бабюк А. В. Безпека життєдіяльності : підручник. Чернівці : Книги-XXI, 2008. 360 с.

60. **Погорілко В. Ф.,** Шпиталенко Г. А. Правознавство : підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Каравела, 2011. 592 с.

61. **Правознавство** : навч. посіб. 3-тє вид. стереотипне. Львів : Новий Світ-2000, 2011. 512 с.

62. **Прістер Б.** Проблеми радіаційного захисту населення на територіях, забруднених унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. *Вісник Національної академії наук України*. 2011. № 4. С. 3-11.

63. **Про заходи, пов'язані з 40-ми роковинами Чорнобильської катастрофи.** *Офіційний портал Верховної Ради України* : вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2026-%D1%80#Text>

64. **Прокопчук С.** Наслідки Чорнобильської катастрофи долатиме ще не одне покоління. *Урядовий кур'єр*. 2018. 26 квіт. С. 5.

65. **Рокицька В.** Чорнобильська катастрофа: 40 років від аварії на ЧАЕС. *KyivPost* : вебсайт. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/31659>

66. **Руденко Б.** "Графітові" хвилини на відмітці сто п'ятдесят два. *Пожежна безпека*. 2012. №12. С. 6-8.

67. **Савченко Т.** Першотравнева демонстрація після вибуху на ЧАЕС: злочин радянської влади. *Ukrainer* : вебсайт. URL: <https://www.ukrainer.net/demonstratsiia-pislia-chaes/>

68. **Свинцова О.,** Литовченко Н., Гормакова Н., Мастюгіна Г. Соціальний захист громадян, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. *Вісник Міністерства доходів і зборів України*. 2013. № 16. С. 42-52.

69. **Скрипак І.** Пітер Лаглер - про Чорнобиль, ресурси і проблеми українців. *Колесо Життя*. 2019. № 2. С. 46-51.

70. **Сливінська І.** День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС - день пам'яті в Україні. *Безпека життєдіяльності*. 2016. № 4. С. 33-34.

71. Сливінська І. Чорнобиль - трагедія, яка не має повторитись. *Безпека життєдіяльності*. 2016. № 4. С. 31.
72. Соботович Е., Белєвцев Р. Ядерна енергетика і наслідки Чорнобильської катастрофи. *Вісник Національної академії наук України*. 2009. № 4. С. 29-39.
73. Соколянська К. ЧАЕС і ЗАЕС у часи великої війни. У Greenpeace кажуть про «ще один військовий злочин» і «немислиму співпрацю». *Радіо Свобода* : вебсайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/vtorhnennya-rosiyi-zahroza-bezpeka-chaes-zaes/33734247.html>
74. **40 років Чорнобильської катастрофи: відбулися слухання у Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.** *Рада. Офіційний вебпортал парламенту України* : вебсайт. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272272.html
75. Стегній О. Чверть століття після Чорнобиля: досвід соціологічного спостереження. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2011. № 3. С. 113-135.
76. Степанець К. Чорнобиль: місто з понад 800-річною історією, що стало символом катастрофи. *ТyКиїв* : вебсайт. URL: <https://tykyiv.com/city/chornobil-misto-z-ponad-800-richnoiu-istoriieiu-shcho-peretvorilos-na-primaru/>
77. Тищенко А. Чорнобильська катастрофа: історія та сьогодення. *Безпека життєдіяльності*. 2018. № 4. С. 32-33.
78. **У Прип'ять через 40 років після катастрофи на ЧАЕС приїхали ліквідатори, які рятували світ.** *Вечірній Київ* : вебсайт. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/125859/>
79. **Уроки Чорнобиля: з минулого у майбутнє** (Доповідь академіка НАН України В. М. Шестопалова). *Вісник Національної академії наук України*. 2006. № 6. С. 5-15.
80. Усик С., Богданович Л. На Чорнобиль журавлі летіли... *Безпека життєдіяльності*. 2019. № 4. С. 39-40.
81. Устінов О. В. Чорнобиль. Біль, що не вщухає. *Український медичний часопис* : вебсайт. URL: <https://umj.com.ua/uk/publikatsia-73953-chornobil-bil-shhone-vshhuxaye>
82. Худоба В., Ващишин Я. Організація туризму в Чорнобильській зоні відчуження у довоєнний період та повоєнні перспективи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 75. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6216/6159>
83. Черкасов О. Дорогою ціною... Або 33 роки пам'яті про наслідки Чорнобильського лиха. *Безпека життєдіяльності*. 2019. № 4. С. 37-38.
84. **Чорна книга України** : збірник документів, архівних матеріалів, листів, доповідей, статей, досліджень, есе. Київ : Просвіта, 1998. 784 с.
85. **Чорнобиль не закінчився: як досвід України може захистити світ від нових загроз.** *Медична справа* : вебсайт. URL: <https://medplatforma.com.ua/news/116954-chornobyl-ne-zakinchyvsia-iaak-dosvid-ukrainy-mozhe-zakhystyty-svit-vid-novykh-zagrozy>

86. Чорнобиль сьогодні – це не лише пам'ять про трагедію, а й виклик нової епохи. *SSTS* : вебсайт. URL: <https://sstc.ua/news/chornobil-sogodni-ce-ne-lishe-pam-yat-pro-tragediyu-a-j-viklik-novoyi-epohi>

87. Чорнобиль. Об'єкт укриття. В Українському домі відкриється виставка, присвячена 40-річчю Чорнобильської катастрофи. *NV Культура* : вебсайт. URL: <https://nv.ua/ukr/kultura/chornobil-40-rokiv-v-ukrajinskomu-domi-vidkriyetsya-vistavka-pro-katastrofu-na-chaes-foto-50599084.html>

88. Чорнобиль: журнальний літопис трагедії. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського* : вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/7097>

89. Чорнобиль: зона відчуження стає більш прозорою для турбізнесу. *Український туризм*. 2019. № 5. С. 68-70.

90. Чорнобиль: чи можливо було уникнути катастрофи? *Artefact* : вебсайт. URL: <https://artefact.live/%D1%87%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D1%8C-%D1%87%D0%B8->

91. Чорнобильська аварія – наслідок панування комуністичного режиму. *Полтавщина* : вебсайт. URL: <https://poltava.to/project/6148/>

92. Чорнобильська катастрофа. *Укрінформ* : вебсайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/tag-cornobilska-katastrofa>

93. Шевченко Л. Який зараз має вигляд Прип'ять і Чорнобиль: репортаж 24 Каналу з мертвого міста, де час зупинився, а війна – ні. *24 Канал* : вебсайт. URL: https://24tv.ua/chornobil-pripyat-2026-yak-viglyadaye-foto-video_n3040938

94. Шестопапов В. Зона відчуження чи тяжіння?. *Дзеркало тижня*. 2016. 26 берез. С. 12.

95. Шпак В. Червоний прапор над ЧАЕС ім. Леніна. *Урядовий кур'єр*. 2016. 26 листоп. С. 8.

96. Шулікин Д. Уроки Чорнобиля. *Сучасна освіта України*. 2016. 2 трав. С. 6-7.

97. Юрченко М. У хвилині мовчання застигло півсвіту. *Урядовий кур'єр*. 2017. 27 квіт. С. 2.

98. Юшкевич О. О. Економіко-аналітична оцінка радіонуклідного забруднення продукції сільськогосподарських підприємств унаслідок Чорнобильської катастрофи. *Економічний часопис - XXI*. 2013. № 11-12. С. 87-90.

99. Яворівський В. О. Марія з полином у кінці століття : роман. Київ : Дніпро, 1987. 191с.

100. Яремчук А. Опромінені болем. 20 років тому сталася найбільша у світі техногенна катастрофа на Чорнобильській АЕС. *Українська культура*. 2006. № 3-4. С. 6-7.

101. Ястремський М. Пожежники Чорнобиля. *Вінницька газета*. 2014. 9 трав. С. 26.

102. Ястремський М. Полинові шляхи вінничанок. Вінниця : Консоль, 2014. 280 с. : фото, іл.

103. **Ястремський М.,** Лаціс М., Сокіл В. Полинові шляхи вінничанок : Кн. 1. Вінниця : Вінницька газета, 2011. 168 с. : фото, іл.

**Підготувала завідувач інформаційно-бібліографічного
відділу Людмила Карпусь**